

Revista

Eren altres temps. Els d'abans. Quan l'intel·lectual era una força que impulsava els canvis socials. I més canvis. La paraula era una arma encara no descarregada de futur. El món no era un lloc alié als seus habitants, quasi com ara, on els habitants estan acostumatats a representar el paper insignificant i buit de súbdits contents. Aleshores no. La vida no es lamentava a llepadetes vergonyoses de llengua: estava viva i s'escrivía en les parets, als carrers de terra, en les pàgines que contaven l'esperança. Un dia del 1935 Josep Renal i altres col·legues van fundar algunes d'aquelles pàgines memorables. Una

revista. Era la seua manera d'intervindre en els processos polítics, ideològics, culturals que auguraven un canvi de paradigma moral, polític, ideològic, cultural. Estava a prop el Front Popular. Allò intel·lectual era la pluralitat, la proximitat de les esquerres –encara que segurament hi havia més proximitat comunista–, l'inici d'una aventura que duraria fins el 1937. Una revista: *Nueva Cultura*. El que importava aleshores era l'antifeixisme. Tots junts en aquella tasca imprescindiblement comuna. No com ara. Ara el front és comú, però les esquerres no ho són. La dreta, hui com ahir, continua

sent-ho: comuna, única. Ens queda, almenys, la possibilitat de retrobar-nos amb aquelles pàgines extraordinàries. Les acaba de traure a la llum, en una decentíssima edició, l'editorial Faximil Edicions Digitals que coordina l'amic Alfonso Moreira. La presentació està a càrrec de Manuel Aznar Soler i això ja és una garantia de lucidesa i de rigor històric i intel·lectual. El treball que està portant a terme aquesta casa editorial és encomiable. Abans ja ens havia oferit, entre altres, les publicacions facsímils en versió digital de *Ruedo Ibérico*, *Valencia Semanal*, *Gorg*, *Hora de España*, *Estudios* i *L'Espill*. Els temps d'abans, els d'aleshores, eren altres. La Segona República, el colp d'Estat fei-

xista, la guerra. La dictadura que vindria després. En *Nueva Cultura* s'escrivía d'unes coses i se n'endevinaven altres. Ara tenim l'ocasió de comprovar en directe el que hi havia en les seues pàgines de certeses i d'endevinacions. Segur que paga la pena viure de nou l'aventura de llegir aquelles pàgines. Segur que sí. Segur.

